

e-Infomační bulletin SKOK

pro organizace
působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za leden 2010

e-Bulletin je vydáván v rámci projektu

NAPSI spolu!

Projekt „Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu soc. inkluze v ČR“ (Project No VS/2008/0571) je realizován v rámci evropské výzvy Komunitárního programu PROGRESS 2007-2013.

Partneři projektu:

SOCIOKLUB

Projekt je realizován za podpory
Evropské unie.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor.
Evropská komise nenese odpovědnost
za použití těchto informací.

Ženy a chudoba

Již dávno se sleduje všeobecný trend nižších příjmů ve srovnatelných pozicích žen a mužů. V České republice v 80. letech minulého století byl běžný rozdíl 30%, o které měly ženy nižší mzdy než muži ve stejném postavení. V důsledku neustálého prosazování rovného přístupu mužů a žen k procesům rozhodování, stanovení odměny za práci a odstraňování stereotypních přístupů k roli mužů a žen ve společnosti došlo v posledních dvou desetiletích k mírně pozitivnímu vývoji (rozdíl v ČR dnes činí cca 25%). Velmi výrazně se na nízkých výdělcích žen všeobecně podílí nižší míra kvalifikace, vyplývající z nižšího nebo nedostatečného vzdělání a přípravy na povolání. O tom, že jsou ženy v zemích EU diskriminovány, svědčí i fakt, že míra zaměstnanosti žen v EU je v porovnání s muži asi o 14% nižší. V České republice je tento rozdíl ještě větší. Zaměstnanost mužů činí přes 75%, zatímco u žen jen 58%. Ženy bez dětí mají větší šanci získat zaměstnání než ženy s dětmi; tento diskriminační prvek je v ČR více patrný než v ostatních zemích EU. Je pravděpodobné, že krize v evropském, event. v českém hospodářství tento poměr ještě více rozevře, neboť při omezeních spojených s utlumením výroby jsou ženy opět propouštěny jako první. Čistě ze statistických údajů vyplývá, že ženy tvoří více než polovinu obyvatelstva, nicméně na nezaměstnanosti se podílejí téměř 50%. I podle eurokomisaře Vladimíra Špidly jsou ženy více ohroženy chudobou než muži.

Dalším fenoménem, který činí ženy fragilnějšími a náchylnějšími k chudobě, jsou rozvody. Je prokázáno, že ke zchudnutí je odsouzeno signifikantní procento žen po rozvodu, a že nejmarkantnější rozdíly v životní úrovni rozvedených žen a mužů nastávají ve stáří. Pro ženy má rozvod neporovnatelně horší sociální a ekonomické životní podmínky. Obvykle dojde k přechodu domácnosti se dvěma příjmy na domácnost s jedním příjmem, přičemž veškerá tíže a odpovědnost za chod domácnosti a výchovu dětí spočívá na ženě. I z dlouhodobého hlediska muži z rozvodu spíše profitují, neboť ve svém kariérním růstu nejsou omezovali závazky vůči dětem a rodině a i v případě, že hradí výživné na děti a mohou mít obtíže s bydlením, nedochází u nich většinou k takovému propadu životních podmínek, jako se to po rozvodu děje ženám.

Podle údajů ČSÚ v roce 2008 končilo 50% uzavřených manželství rozvodem. Během prvního roku po rozvodu klesl životní standard ženy v průměru o 73%. Zhruba 50% žen se po rozvodu ocitá v pásmu ohrožených chudobou, přesněji řečeno neúplné domácnosti vedené ženou/matkou po rozvodu mají příjmy pod hranicí 1,5násobku životního minima.

Ženy jsou však postiženy o to víc, o co více investovaly do rodiny v době její celistvosti. Nejenže nedostávají emocionální podporu v dalším průběhu své rodinné kariéry, nýbrž ztrácejí společenské postavení a také to, co do rodiny investovaly, včetně omezení vlastního profesního růstu, je pro ně nenávratně ztraceno.

Milena Černá, SKOK

Česká republika zahájila Evropský rok 2010

Dne 22. ledna 2010 Česká republika na oficiální tiskové konferenci zahájila Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení na národní úrovni. Na tiskové konferenci vystoupil ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka, eurokomisař pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Vladimír Špidla a předsedkyně Evropské sítě proti chudobě a sociálnímu vyloučení v České republice (EAPN ČR) Milena Černá.

Zdroj informace: VV SKOK. (vlč)

Sociální služby jsou součástí Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR

Dne 11. ledna 2010 na jednání Vlády ČR byl schválen Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, který obsahuje 5 prioritních os. Uplatnění cílů navržených ve Strategickém rámci má zajistit, aby prosperita české společnosti stála na vzájemné vyváženosti 3 pilířů udržitelného rozvoje – oblasti ekonomické, sociální a environmentální.

Z pěti prioritních os (PO) je pro poskytovatele sociálních služeb důležitá *PO 1 - Společnost, člověk a zdraví*, kde v Prioritě 1.1. je definován Cíl 2: Rozvíjet sociální služby a jejich dosažitelnost v rámci sociální infrastruktury a Cíl 3: Podporovat sociální začleňování znevýhodněných skupin obyvatel a snižování výskytu chudoby.

Strategický rámec slouží jako zastřešující dokument pro všechny koncepční dokumenty vypracováváné v České republice, má tedy nadresortní charakter a jeho účelem je napomoci vzájemné provázanosti opatření, cílů a politik, které již mohou být součástí stávajících sektorových strategií, anebo určit problémy, které tyto materiály zatím neřeší.

Zdroj informace: tisková zpráva MŽP - www.mzp.cz. (vlč)

Kontrolní akce NKÚ na dotace ze státního rozpočtu

Na jednání Vlády ČR dne 18. 1. 2010 předkládal ministr práce a sociálních věcí na žádost předsedy vlády Stanovisko ke Kontrolnímu závěru NKÚ z kontrolní akce č. 09/03 - *Dotace ze SR poskytované prostřednictvím rozpočtů krajů poskytovatelům sociálních služeb regionálního charakteru*.

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) na rok 2009 s cílem prověřit poskytování, čerpání a použití peněžních prostředků státu určených na sociální služby regionálního charakteru. Kontrolovaným obdobím byly roky 2007 a 2008, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující. Kontrolní závěr např. konstatuje, že kontrolní NKÚ zjistili až stotisícové rozdíly v nákladech na jedno lůžko u stejných druhů pobytových služeb. Rozdíl může být ovlivněn počty zaměstnanců a s nimi spojenými osobními náklady, technickým stavem jednotlivých zařízení, ale i cílovou skupinou a věkovou strukturou uživatelů zařízení, přesto bylo např. zjištěno, že náklady na jedno lůžko za rok se pohybovaly v letech 2007 a 2008 v rozmezí:

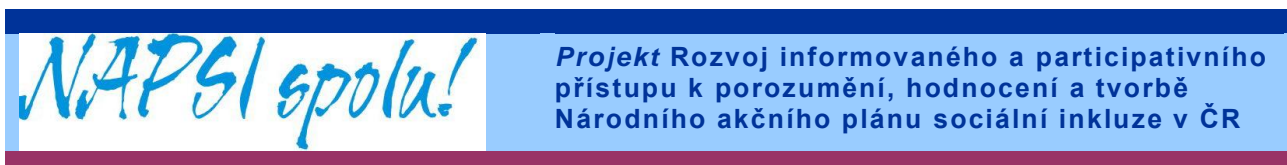
- u týdenních stacionářů od 105 do 756 tis. Kč,
- u domovů pro osoby se zdravotním postižením od 120 do 498 tis. Kč,
- u domovů pro seniory od 37 do 409 tis. Kč,
- u domovů se zvláštním režimem od 119 do 486 tis. Kč,
- u chráněného bydlení od 53 do 470 tis. Kč.

Zdroj informace: www.mpsv.cz a www.nku.cz, kde najdete text kontrolního závěru č. 09/03 pod odkazem *Kontrolní činnost ► Registr kontrolních akcí ► Kontrolní závěry projednané vládou*. (vlč)

Vláda připraví novelu proti zneužívání peněz na sociální služby

Vláda přichystá novelu zákona, která by měla zefektivnit využívání příspěvků na sociální služby. Někteří lidé totiž využívají peníze na jiné účely. Do květnových voleb ale návrh předložen nebude. Předlohu dostane nový kabinet a bude na něm, za ji využije, řekl po jednání zástupců vlády, odborů a zaměstnavatelů ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Média, 26. 1. 2010. (vlč)

Rok 2010 je Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení České NN0 se připojují, připojte se též !

Více info:

- Stránky EK www.2010againstopoverty.eu
- Informace MPSV ČR <http://www.mpsv.cz/cs/7455>
- EU koalice NNO www.endpoverty.eu

2010 – konec i začátek?

Amsterodamská smlouva (čl. 136, 137) z roku 1997 prohlásila boj proti sociálnímu vyloučení za jeden z cílů Evropské unie. Na zasedání Evropské Rady v Lisabonu z roku 2000 byla sociální soudržnost označena za klíčový prvek Lisabonské strategie. V návaznosti na tyto dokumenty byly členské státy EU vyzvány, aby učinily potřebné kroky k potlačení chudoby do roku 2010.

V této souvislosti se všechny členské státy přihlásily ke koordinaci svých politik v oblasti potlačování chudoby a sociálního vyloučení formou otevřené metody koordinace. Jde o dobrovolný proces, který se skládá ze stanovení a odsouhlasení společných cílů a indikátorů pro měření dosaženého pokroku, pravidelného monitorování a vyhodnocování, programu peer review, mezinárodní výměny zkušeností, vyhledávání příkladů dobré praxe a propagace spolupráce při tvorbě politik. Převádět společné cíle EU do národních a regionálních politik a naopak mají v praxi pomoci takzvané dvouleté Národní akční plány sociálního začleňování (NAPSI).

V souladu s výzvou Lisabonské strategie zasvětila Evropa právě rok 2010 boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Rozhodla se tak na základě alarmujících výstupů z výzkumných šetření, která prokázala, že toto téma rozhodně vyžaduje další pozornost. Z šetření vyplývá, že chudobou a sociálním vyloučením je v Evropské unii ohroženo 16% obyvatel a že 63% dotázaných z nových členských zemí uvedlo, že lidé v jejich okolí žijí v chudobě (www.ec.europa.eu).

Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení hodlá Evropská unie akcentovat fakt, že k potlačování chudoby, která se členskými zeměmi nevyhýbá, je třeba zaujmout zodpovědný postoj. Za hlavní cíle, kterých je nutné v rámci Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení dosáhnout, bylo stanoveno uznání práv občanů žijících v chudobě a jejich nároku na důstojný život, podpora aktivního přístupu veřejnosti k dané problematice, podpora celkové soudržnosti společnosti a v neposlední řadě také propojení veškerých relevantních úseků státní správy a samospráv a dalších partnerů.

Partnerství neziskových organizací - NAPSI spolu!

Evropský rok 2010 má rovněž přispět k rozvoji širších aliancí a koalic nevládních organizací ve prospěch podpory evropských i národních cílů a priorit roku. V tomto duchu je i projekt pěti partnerských neziskových organizací a sítí - *IQ Roma servis*, *Člověk v tísni*, *SKOK*, *EAPN ČR* a *Socioklub* realizovaný v rámci komunitárního programu PROGRESS Evropské komise pod pracovním názvem *NAPSI spolu!*

Ambicí partnerství a projektu je zejména podpořit komplexní a systémové řešení chudoby a sociálního vyloučení v České republice. Projekt vychází z předpokladu, že proces potlačování chudoby a sociálního vyloučení vyžaduje synergické působení dotčených ministerských resortů, veřejné správy, samospráv,

neziskových organizací působících v dané oblasti a v neposlední řadě i těch, jichž se chudoba a sociální vyloučení osobně dotýká.

Mnoho nevládních organizací se již aktivně podílelo na předešlých evropských letech, které se věnovaly sociálním tématům (např. 1997 - rok boje proti rasismu, 2003 - rok osob se zdravotním postižením nebo 2007 - rok rovných příležitostí pro všechny).

Do Evropského roku 2010 vkládáme naději, že bude příležitostí pro EU a její členské státy ke kritickému přezkoumání pokroku, jenž byl dosažen v posledních deseti letech v tématu boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, a poskytne tak nový impuls k jeho řešení. Očekáváme též, že rok 2010 povede ke zlepšení dialogu s vládou a orgány veřejné správy v oblastech, kde je občanský dialog stále nedostatečný, k posílení politické angažovanosti a k novým opatřením v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení, jenž se stane horizontálním cílem všech politik. V obecné rovině pak věříme, že rok 2010 přispěje k lepšímu povědomí o existenci chudoby, k zpochybnění některých příčin, jež vedou k sociálnímu vyloučení a chudobě a tím ke zmírnění stereotypů a stigmatizace lidí žijících v chudobě.

Kontaktní osoby:

Mgr. Katarína Klamková, IQ Roma servis, o. s. [katarina.klamkova \[zavináč\] iqrs.cz](mailto:katarina.klamkova@iqrs.cz), tel. 543 214 805
Mgr. Petra Klingerová, Člověk v tísni [petra.klingerova \[zavináč\] clovekvtsni.cz](mailto:petra.klingerova@clovekvtsni.cz), tel. 222 350 802
Ing. Dagmar Hrubcová, SKOK [hrubcova \[zavináč\] skok.biz](mailto:hrubcova@skok.biz), tel. 224 946 198
MUDr. Milena Černá, EAPN ČR [cerna \[zavináč\] vdv.cz](mailto:cerna@vdv.cz), tel. 224 217 331.

Tip pro vás

Nová publikace pojednává o životní bilanci ve stáří

Výbor dobré vůle - Nadace Olgy Havlové (VDV) vydal novou publikaci pro zaměstnance domovů pro seniory, léčeben dlouhodobě nemocných a hospiců s názvem "Životní bilance ve stáří". Publikace vychází z příspěvků přednesených na konferenci k Mezinárodnímu dni seniorů v Ostrově, kde vystoupili přední čeští odborníci v geriatрии, psychologii, pastoraci, ošetrovatelské péči i všeobecné medicíně. Doprovázejí ji kresby Marty Špinkové, ředitelky mobilního hospice "Cesta domů".

Publikace "**Životní bilance ve stáří**" je k dostání zdarma v kanceláři Výboru dobré vůle - Nadace Olgy Havlové a volně ke stažení na www.vdv.cz. (vlč)

Program překlenovací pomoci „3P“

Informace o vyhlášení 3. kola jsou na stránkách Nadace rozvoje občanské společnosti – www.nros.cz. Uzávěrka příjmu žádostí o návratný nadační příspěvek ve 3. kole II. výzvy je 26. února 2010. V rámci 2. kola II. výzvy Programu „3P“ získalo příspěvek v celkové výši 3 700 000 Kč pět neziskových organizací ze sedmi žádajících.

Zdroj informace: *elektronická zásilka Helpnetu* – www.helpnet.cz

NROS – výzva pro NNO k zapojení se do projektu

NROS vyhláší výzvu pro nestátní neziskové organizace, které mají zájem zapojit se do projektu zaměřeného na navazování partnerství s norskými organizacemi. Zájemci o účast na semináři v Norsku se mohou hlásit prostřednictvím formulářů, které jsou na těchto stránkách ke stažení pod záložkou

Zdroj informace: www.skok.biz. (vlč)

Tento bulletin vychází v rámci programu Evropského společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (PROGRESS 2007–2013), který řídí Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Evropské komise. Jeho účelem je finančně podporovat plnění cílů Evropské unie v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, tak jak je stanoveno v sociální agendě, a přispívat tak k naplňování cílů Lisabonské strategie v uvedené oblasti. Více informací naleznete na stránce: http://ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html.